OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Lausunto

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto	23.9.2025	HE 70/2025 vp

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pakkokeinolain 8 luvun muuttamisesta (HE 70/2025 vp)

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pakkokeinolain (806/2011) etsintää koskevaa lukua. Esityksessä ehdotetaan, että tuomioistuin päättäisi laite-etsinnästä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen vaatimuksesta tiettyjä erikseen määriteltyjä poikkeuksia lukuun ottamatta. Esityksen tavoitteena on saattaa laite-etsinnästä päättämistä koskeva sääntely EU-oikeuden mukaiseksi ottaen huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö.

Esityksen taustalla on Euroopan unionin tuomioistuimen 4.10.2024 antama tuomio C-548/21 (*CG v. Bezirkshauptmannschaft Landeck*), jonka mukaan toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuus saada pääsy matkapuhelimen sisältämiin tietoihin edellyttää asianmukaisesti perusteltuja kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta sitä, että tällaisen mahdollisuuden käyttämisen edellytykseksi on asetettu kansallisessa lainsäädännössä tuomioistuimen tai riippumattoman hallintoelimen suorittama etukäteisvalvonta.

Laite-etsinnästä päättämistä koskevan sääntelyn suhde perustuslakiin

Esityksessä ehdotettu laite-etsinnästä päättämistä koskeva sääntely on merkityksellistä perustuslain 10 §:ssä säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan, 21 §:ssä säädetyn oikeusturvan ja 22 §:ssä säädetyn perusoikeuksien turvaamisen kannalta.

Esityksessä ehdotetaan laite-etsinnän kohdehenkilön yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojaa koskevan perusoikeussuojan vahvistamiseksi toimivaltuudesta päättämistä koskevan toimivallan siirtämistä pidättämiseen oikeutetulta virkamieheltä tuomioistuimelle. Ehdotettujen muutosten valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin kannalta on siten huomionarvoista, että esityksessä ei ehdoteta viranomaisille uusia tutkintatoimivaltuuksia eikä olemassa olevan toimivaltuuden käyttöalan laajennusta.

Postiosoite Postadress	Käyntiosoite Besöksadress	Puhelin Telefon	Faksi Fax	S-posti, internet E-post, internet
Oikeusministeriö PL 25 FI-00023 Valtioneuvosto Finland	Meritullinkatu 10 00170 Helsinki Finland	0295 16001 Internat. +358 295 16001	09 160 67730 Internat. +358 9 160 67730	kirjaamo.om@gov.fi www.oikeusministerio.fi www.justitieministeriet.fi

Esityksessä ehdotetaan säädettävän laite-etsinnästä päättämisestä, päätöksentekoa koskevasta menettelystä, päätöksentekoa koskevista poikkeuksista sekä käytettävistä oikeussuojakeinoista. Pakkokeinolakiin ehdotetun muutoksen mukaan pääsääntöisesti tuomioistuin päättäisi jatkossa laite-etsinnästä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen vaatimuksesta. Tuomioistuimen etukäteisvalvonta mahdollistaisi sen, että tuomioistuin voisi arvioida laite-etsinnän edellytysten täyttymistä suhteessa perusoikeuksien toteutumiseen etukäteisesti. Asia ratkaistaisiin kuulematta laitteen haltijaa tai muuta siihen oikeutettua. Tuomioistuimen etukäteisvalvonnasta voitaisiin poiketa välttämättömissä kiiretilanteissa, jolloin asia olisi saatettava tuomioistuimen päätettäväksi heti, kun se on mahdollista, kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluttua laite-etsinnän aloittamisesta. Pidättämiseen oikeutettu virkamies voisi päättää laite-etsinnän toimittamisesta kiiretilanteiden ohella myös, kun olisi perusteltu syy olettaa, että laite ei sisällä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, muita arkaluonteisia tietoja tai tietoja henkilön yksityiselämästä, kun laite-etsintä toimitettaisiin laitteen palauttamiseksi sen oikealle omistajalle laitetta rajoitetusti tutkimalla sekä laitteen haltijan tai muun laitteeseen oikeutetun siihen vapaaehtoisesti käsillä oleva tilanne huomioon ottaen suostuessaan. Sanottujen poikkeustilanteiden osalta laitteen haltijalla tai muulla laitteeseen oikeutetulla henkilöllä olisi mahdollisuus saattaa laite-etsintä tuomioistuimen käsiteltäväksi. Ehdotetun sääntelyn mukaan tiettyihin erikseen määriteltyihin tilanteisiin liitettäisiin kantelu- tai muutoksenhakuoikeus.

Ehdotetulla sääntelyllä katsotaan varmistettavan Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion edellyttämällä tavalla oikeudenmukainen tasapaino yhtäältä rikollisuuden torjunnan yhteydessä suoritettavan tutkinnan tarpeisiin liittyvien oikeutettujen intressien ja toisaalta henkilöiden, joiden tietoihin pääsy koskee, yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojaa koskevien perusoikeuksien välillä. Laite-etsinnästä päättämisestä säädettäisiin nykyistä täsmällisemmin ja kattavammin sekä samanaikaisesti perus- ja ihmisoikeuksien suoja ja rikostorjunnan tarpeet huomioon ottaen. Selvää on, että rikosten selvittäminen on tavoite, jonka saavuttamista yleinen etu ja yhteiskunnallinen intressi voimakkaasti edellyttää. Ehdotetulla sääntelyllä onkin varmistettu useiden eri rikosten selvittämisessä keskeisen tutkintavaltuuden tehokas ja mahdollisimman joutuisa käyttäminen perusoikeusjärjestelmän vaatimukset huomioon ottaen.

Seuraavaksi käsitellään sellaisia esityksen ehdotuksia, joiden arvioidaan olevan perustuslakivaliokunnan käsittelyn kannalta keskeisimpiä.

Tuomioistuimen etukäteisvalvonnasta poikkeaminen

Esityksessä ehdotetusti tuomioistuimen etukäteisvalvonnasta voitaisiin poiketa kiiretilanteiden ohella tietyissä erikseen määritellyissä tilanteissa. Tuomioistuimen etukäteisvalvontaa koskeva vaatimus on Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiossa kytketty matkapuhelimen sisällön tutkimiseen ja etsinnällä saatujen tietojen sellaiseen käsittelyyn, jossa perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa taattuihin perusoikeuksiin – yksityiselämän kunnioittamiseen taikka henkilötietojen suojaan – kohdistuvaa puuttumista voidaan pitää vakavana tai jopa erityisen vakavana.

Esityksessä ehdotettujen poikkeusmahdollisuuksien lähtökohtana on, ettei kyse olisi sellaisesta tuomiossa tarkoitetusta tilanteesta, jossa mainittuihin perusoikeuksiin kohdistuvaa puuttumista voitaisiin pitää tuomion mukaisesti vakavana tai jopa erityisen vakavana siinä mielessä, että etsinnän toimittaminen edellyttäisi tuomioistuimen

etukäteisvalvontaa. Tarkastelussa tuomion ei ole arvioitu poissulkevan mahdollisuutta säätää kansallisesti muista poikkeusperusteista edellyttäen, että tuomiossa esitetyt edellytykset muutoin täyttyvät. Esityksessä ehdotettuja poikkeustilanteita pidetään tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina muun ohella käytännön toiminnan joutuisuuden, kohdehenkilöiden aseman parantamisen sekä viranomaisresurssien tehokkaan käytön kannalta.

Suostumus tuomioistuimen etukäteisvalvonnasta poikkeamiseksi

Esityksessä ehdotetaan, että laite-etsinnästä päättäisi pääsääntöisesti tuomioistuin pidättämiseen oikeutetun virkamiehen vaatimuksesta. Tuomioistuimen etukäteisvalvonnasta voitaisiin esityksessä ehdotetusti poiketa laitteen haltijan tai muun laitteeseen oikeutetun vapaaehtoisesti käsillä oleva tilanne huomioon ottaen suostuessa siihen ja laite-etsinnän toimittamisen edellytysten muutoin täyttyessä.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on aikaisemmassa lausuntokäytännössään kiinnittänyt huomiota suostumuskonstruktioon korostaen erilaisissa asiayhteyksissä suurta pidättyväisyyttä suostumuksen käyttämisessä perusoikeuksiin puuttumisen oikeutusperusteena (PeVL 30/2010 vp, s. 6). Samanaikaisesti valiokunta on vakiintuneessa käytännössään kuitenkin katsonut, että perusoikeusrajoituksen kohteeksi joutuvan henkilön suostumuksella voi sinänsä olla merkitystä valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa. Esityksen säätämisjärjestysperusteluissa on selvitetty kattavasti asiaan liittyvää perustuslakivaliokunnan käytäntöä suhteessa laite-etsinnästä päättämiseen.

Suostumusperusteista poikkeamista tuomioistuimen etukäteisvalvonnasta on pidetty perusteltuna laite-etsinnän kohdehenkilön aseman parantamisen, käytännön toiminnan joutuisuuden sekä viranomaisresurssien tehokkaan käytön kannalta. Perustelluksi ei ole arvioitu rajoittaa laitteen haltijan tai muun siihen oikeutetun henkilön oikeutta edistää asian selvittämistä ja jouduttaa siihen liittyvää viranomaismenettelyä. Esityksen mukaan suostumuksen antaminen merkitsisi luopumista oikeudesta tuomioistuimen ennakkovalvontaan, jolloin sääntelyä on arvioitava suostumuksen antaneen oikeusturvatakeiden kannalta. Esityksessä kuvatusti lähtökohtana on, että suostumus on vapaaehtoinen ja annettu sellaisissa olosuhteissa, joissa suostumuksen antaja on selvillä siitä, että tällä ei ole laillista velvollisuutta luopua oikeudestaan tuomioistuimen etukäteisvalvontaan. Esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa on selostettu kattavasti suostumuksen antamiseen liittyviä olosuhteita ja menettelyä, tapauskohtaista harkintaa sekä reunaehtoja, kuten suostumuksen antajan iän huomioon ottamista.

Huomionarvoista ehdotetun sääntelyn osalta on, että laite-etsintää ei voitaisi toimittaa ilman tuomioistuimen ennakkovalvontaa annetusta suostumuksesta huolimatta, mikäli laite-etsinnän edellytykset eivät muutoin täyttyisi samoin kuin se, että etukäteisvalvonnasta poikkeamiseen liittyen ehdotetaan säädettävän lisäksi oikeudesta saattaa laite-etsintä jälkikäteisesti tuomioistuimen tutkittavaksi. Ehdotuksella varmistettaisiin siten myös suostumuksen antajan todellisen tahdon ilmaisemisen varmistaminen jälkikäteisen oikeussuojan muodossa.

Suostumukseen liittyviltä osin esityksessä ehdotettavien muutosten arvioidaan olevan perustuslakivaliokunnan käytännön näkökulmasta hyväksyttäviä.

Rajoitettu kantelu- ja muutoksenhakuoikeus

Esityksessä ehdotetun mukaisesti tuomioistuimen etukäteisvalvontaan perustuvaan päätökseen ei saisi hakea muutosta valittamalla, tosin pidättämiseen oikeutettu virkamies saisi kuitenkin ilman määräaikaa kannella päätöksestä. Tuomioistuimen päätöksestä saisi valittaa erikseen niissä tilanteissa, joissa laite-etsinnästä on päättänyt ensivaiheessa pidättämiseen oikeutettu virkamies. Kyse olisi toisin sanoen poikkeustilanteista, joista kiiretilanteet kuuluisivat tuomioistuimen jälkikäteisvalvontaan ja jotka muutoin olisivat saatettavissa laitteen haltijan tai muun siihen oikeutetun vaatimuksesta tuomioistuimen tutkittavaksi.

Muutoksenhakuoikeuden ei katsota olevan ehdoton oikeus, vaan perustuslain kannalta hyväksyttävistä muutoksenhakuoikeuden rajoituksista on mahdollista säätää lakiin otettavilla yksilöidyillä muutoksenhakukielloilla (PeVL 33/2014 vp, s. 4, PeVL 21/2011 vp, s. 2 ja PeVL 20/2005 vp, s. 8). Oikeusturvavaatimukseen liittyen riittävänä pidetään sitä, että niissä tilanteissa, joissa erillistä muutoksenhakuoikeutta ei olisi, laite-etsintää koskeva päätös kuuluisi itsessään tuomioistuimen etukäteiskontrollin piiriin. Tällöin laite-etsinnän edellytysten täyttymisen arvioinnin suhteessa suhteellisuusperiaatteeseen tekisi riippumaton tuomioistuin. Tämän katsotaan vahvistavan perusoikeussuojan toteutumista nykytilaan verrattuna merkittävästi, joten tarpeelliseksi ei ole katsottu erillisestä muutoksenhakuoikeudesta säätämistä. Erillisen muutoksenhakuoikeuden ei muutoinkaan katsottaisi muuttavan tilannetta laitteen haltijan tai muun laitteeseen oikeutetun oikeussuojan kannalta sikäli, kun kyse on pakkokeinon lainmukaisuuden etukäteisarvioinnista.

Merkittävänä parannuksena voidaan pitää lisäksi sitä, että nykytilaan verrattaessa pidättämiseen oikeutetun virkamiehen päätös laite-etsinnän toimittamisesta olisi saatettavissa kaikissa tilanteissa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Voimassa olevan pakkokeinolain 8 luvun 29 a §:n nojalla laite-etsintä voidaan saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi tästä poiketen vain rajatusti, kun laite-etsintä on tehty kotietsinnän tai paikanetsinnän yhteydessä taikka kun on syytä olettaa, että etsinnän kohteeksi on joutunut 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua tietoa.

Laite-etsintä on luonteeltaan toimenpide, joka toimitettaisiin rikoksen selvittämisen intressit huomioon ottaen tyypillisesti viivytyksettä tuomioistuimen antaman etukäteisluvan jälkeen. Selvää siten on, että laite-etsintää edeltänyttä oikeustilaa ei voitaisi enää muutoksenhakuteitse palauttaa. Esityksessä keskeiseksi on arvioitu siten huomion kiinnittäminen muihin käytössä oleviin oikeussuojakeinoihin, kuten pakkokeinolain 7 luvun 15 §:n mukaiseen takavarikon tai asiakirjan jäljentämisen kohteena olevan henkilön oikeuteen saattaa toimenpide tuomioistuimen käsiteltäväksi sen selvittämiseksi, ovatko takavarikon edellytykset olemassa. Lisäksi käytettävissä on laillisuusvalvontaviranomaiselle tehtävä kantelu. Jos pakkokeinon kohteeksi joutunut katsoo, että virkamies on pakkokeinosta päättäessään tai sitä toimeenpannessaan menetellyt lainvastaisesti, perustuslain mukaisesti hänellä on lisäksi valta ajaa tätä vastaan syytettä virkarikoksesta ja virheellisen viranomaismenettelyn osalta on mahdollista ajaa myös vahingonkorvauskannetta virkamiestä vastaan (118 §:n 3 momentti). Kantelu- ja muutoksenhakuoikeudesta on säädetty vastaavanlaisesti myös perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella säädetyn erityisen kotietsinnän tuomioistuinkäsittelyn yhteydessä (PeVL 66/2010 vp).

Tuomioistuimen etukäteislupaa koskevan muutoksenhakukiellon ei katsota muuttavan oikeusturvatakeena toimivan tuomioistuimen etukäteisvalvonnan asemaa pääsääntönä eikä sen katsota myöskään yksittäistapauksessa vaarantavan yksilön oikeusturvaa (HE 309/1993 vp, s. 74, PeVL 68/2014 vp, s. 3/I). Esityksessä ehdotetun rajoitetun kantelu- ja muutoksenhakuoikeuden ei katsota olevan perustuslain kannalta ongelmallinen, ja ehdotetun sääntelyn katsotaan olevan tältä osin perustuslakivaliokunnan asiaan liittyvän vakiintuneen käytännön mukainen.

Laitteen haltijan tai muun laitteeseen oikeutetun henkilön kuulemisesta poikkeaminen tuomioistuinkäsittelyssä

Esityksen mukaan laitteen haltijaa tai muuta laitteeseen oikeutettua henkilöä ei kuultaisi laite-etsintää koskevan vaatimuksen tuomioistuinkäsittelyssä, vaan asia ratkaistaisiin tällaista henkilöä kuulematta. Tätä on pidetty perusteltuna huomioiden sen, että tuomioistuimen etukäteisvalvonnassa riippumaton tuomioistuin arvioisi tapauskohtaisesti, täyttyvätkö laite-etsinnän edellytykset asiassa ja onko etsinnän toimittaminen kyseisessä yksittäistapauksessa suhteellisuusperiaatteen mukaista. Esityksessä tämän on katsottu turvaavan haitteen haltijan tai muun laitteeseen oikeutetun henkilön oikeussuojaa suhteessa laite-etsinnän toimittamiseen. Esityksen taustalla olevassa Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiossa ei edellytetä eikä oteta kantaa siihen, tulisiko laitteen haltijaa tai muuta siihen oikeutettua kuulla laite-etsinnän toimittamisen suhteen.

Oikeus tulla kuulluksi on esityksessä todetusti varsin vahva perustuslaissa turvattu oikeusperiaate. Kuulemisperiaatteen velvoittavuuden katsotaan olevan vahvimmillaan rikosasian tuomioistuinkäsittelyssä, joskin sillä voi olla merkitystä myös esitutkinnan aikana eräissä tilanteissa. Pakkokeinon käyttämistä koskevan kannan esittämisen osalta katsotaan riittäväksi, että kanta voidaan ottaa huomioon esimerkiksi asian mahdollisessa oikeudenkäynnissä (ks. esim. *Vera Fernández-Huidobro v. Espanja*, 2010, kohdat 108–114).

Laite-etsinnässä olisi kyse sille laissa säädettyjen edellytysten täyttyessä toimitettavasta pakkokeinosta, jonka lainmukaisuuden arvioisi pääsääntöisesti tuomioistuin ennen laite-etsinnän toimittamista. Laitteen haltijan tai muun siihen oikeutetun henkilön oikeusturvan toteutumisen kannalta ei pidetä tarpeellisena henkilön kuulemista laite-etsinnän toimittamista koskevan vaatimuksen tuomioistuinkäsittelyssä, sillä tuomioistuin voisi jo sillä käytössä olevien tietojen perusteella arvioida laite-etsinnän edellytysten täyttymistä suhteessa suhteellisuusperiaatteeseen. Useiden laitteiden, kuten esimerkinomaisesti henkilökohtaisessa käytössä olevan matkapuhelimen, voidaan arvioida jo lähtökohtaisesti sisältävän kohdehenkilön yksityiselämän kunnioittamisen ja henkilötietojen suojan kannalta merkityksellisiä tietoja. Tämä ei kuitenkaan olisi esteenä laite-etsinnän toimittamiselle, mikäli tuomioistuin arvioisi etukäteisvalvontansa yhteydessä laite-etsinnän edellytysten täyttyvän ja sen toimittamisen olevan tästä huolimatta suhteellisuusperiaatteen mukaista tutkittavana olevan rikoksen selvittämiseksi. Tuomioistuimen etukäteisvalvonnassa olisi kyse toimenpiteen suhteellisuudesta suhteessa rikoksen selvittämiseen. Ottaen huomioon, että kyse olisi tyypillisesti rikoksen selvittämisen alkuvaiheessa toimitettavasta tutkintatoimenpiteestä ja että etukäteisvalvontaan perustuva lupa annettaisiin ennen kuin laitteen sisällöstä olisi vielä tarkempaa tietoa, laitteen haltijan tai muun siihen oikeutetun laitteen tietosisältöä koskevalle väitteelle ei katsottaisi voitavan antaa ongelmitta olennaista merkitystä.

Perusteltuna ei ole myöskään pidetty sitä, että kuulemistilaisuus olisi mahdollista varata tuomioistuimen harkintaan perustuen tapauskohtaisesti. Tällaista harkintaan perustuvaa kuulemista ei arvioida tarpeelliseksi, sillä edellä todetusti tuomioistuin voisi jo sillä käytössä olevien tietojen perusteella arvioida laite-etsinnän edellytysten täyttymistä suhteessa suhteellisuusperiaatteeseen. Sanottua ei arvioida myöskään prosessiekonomia huomioon ottaen perustelluksi, ja sen katsotaan voivan johtaa sääntelyn ennakoimattomuuteen sekä epäyhdenmukaiseen soveltamiseen. Tapauskohtaisuuteen perustuvan kuulemistilaisuuden varaamisella ei arvioida olevan myöskään perusoikeussuojan kannalta suurta merkitystä. On myös syytä huomioida, että esityksen lausuntopalautteessa korostettiin tarvetta selventää sitä, voitaisiinko asia ratkaista laitteen haltijaa tai muuta siihen oikeutettua henkilöä kuulematta.

Huomionarvoista on, että laite-etsinnän kohdehenkilöllä olisi joka tapauksessa mahdollisuus saattaa asia pakkokeinolain 7 luvun 15 §:n mukaisesti tuomioistuimen käsiteltäväksi, mikäli laite-etsinnässä jotakin takavarikoidaan tai asiakirja jäljennetään. Laitteen haltijalla tai muulla laitteeseen oikeutetulla henkilöllä olisi lisäksi mahdollisuus riitauttaa laite-etsinnällä hankittujen todisteiden lainmukaisuus asian pääkäsittelyssä ottaen huomioon oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 17 luvun 25 §:n 3 momentti. Myös laitteen haltijan tai muun siihen oikeutetun kuulematta jättämistä koskevan ratkaisun osin ehdotettu sääntely vastaisi erityisen kotietsinnän tuomioistuinkäsittelyä koskevaa sääntelyä, joka on säädetty edellä todetusti perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella.

On myös huomioitava, että kuulemistilaisuuden varaaminen laitteen haltijalle tai muulle siihen oikeutetulle voisi hidastaa huomattavasti päätöksentekoa. Edelleen se voisi pidentää myös aikaa, jonka etsinnän kohteeksi vaadittava laite olisi takavarikoituna, mitä ei voitaisi pitää itsessään laite-etsinnän kohdehenkilön näkökulmasta perusteltuna.

Ehdotuksen arvioidaan olevan hyväksyttävä perustuslaissa turvatun oikeusturvan kannalta.

Yleistä oikeusturvasta

Ehdotettujen muutosten katsotaan olevan nykytilaan verrattuna merkittäviä erityisesti laite-etsinnän kohdehenkilön perusoikeussuojan vahvistamisen näkökulmasta. Pidättämiseen oikeutetun virkamiehen itsenäisen päätösvallan sijasta laite-etsintä kuuluisi pääsääntöisesti tuomioistuimen etu- tai jälkikäteiskontrollin piiriin. Tilanteissa, joissa laite-etsinnästä päättäisi pidättämiseen oikeutettu virkamies, laitteen haltijalla tai muulla siihen oikeutetulla olisi mahdollisuus saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi. Rajoitetusta kantelu- ja muutoksenhakuoikeudesta sekä laite-etsinnän kohdehenkilön kuulematta jättämisestä huolimatta esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan parantavan perusoikeuksien suojan toteutumista. Ehdotetun sääntelyn katsotaan olevan perustuslain 21 §:ssä turvatun oikeusturvan kannalta hyväksyttävä.

Esityksessä katsotaan, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä. Ottaen huomioon, että edellä käsiteltyjä kysymyksiä oikeusturvaan ja suostumukseen liittyen on pidetty perusoikeuksien suojan kannalta merkittävinä, on katsottu perustelluksi pyytää esityksestä perustuslakivaliokunnan lausunto.